

Sygn. akt: I C 26/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2020 r.

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Hanna Woźniak
Protokolant:	St. sekr. sąd. Arleta Ratajczak

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2020 r. w Wąbrzeźnie

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko Gminie K.

o ukształtowanie stosunku prawnego

1. oddała powództwo w całości,
2. zasądza od powoda (...) S.A. w W. na rzecz pozwanej Gminy K. kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych podwyższoną o 23% podatku vat tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Hanna Woźniak

ZARZĄDZENIE

1. (...) C,

2. (...)

Sędzia

Sygn. akt I C 26/20

UZASADNIENIE

29.10.2018 (...) S.A. W. wystąpił z pozwem przeciwko Gminie K. domagając się zmiany stosunku prawnego w postaci łączącej strony umowy z (...) o zamówienie publiczne, której przedmiotem była dostawa energii elektrycznej, poprzez zwiększenie umownej stawki wynagrodzenia za 1 MWh z (...) zł netto, ewentualnie o rozwiązanie umowy (k.6-6v).

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu (k.49-57).

Strony następnie podtrzymały swoje stanowiska w toku procesu.

Sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu zwykłym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

w wyniku rozstrzygnięcia przetargu nieograniczonego, zgodnie z ustawą z 29.01.2003 Prawo zamówień publicznych prowadzonego przez Gminę M. B. pod nazwą „ (...) Grupa zakupowa. Dostawa energii elektrycznej w okresie od 01.07.2017 do 30.06.2019, część II zamówienia – dostawa energii elektrycznej do lokali i obiektów – pozostałe grupy taryfowe”, w dniu 26.05.2017 Gmina K. zawarła z (...) w W. umowę sprzedaży energii elektrycznej nr (...) na czas określony do (...), której przedmiotem była sprzedaż przez powoda na rzecz pozwanego energii elektrycznej do punktów poboru określonych w załączniku nr 1 do umowy za cenę (...) Wskazana cena była niezmienna w całym okresie trwania umowy z możliwością modyfikacji wyłącznie w przypadku: a) ustawowej zmiany stawki podatku VAT i/lub, b) ustawowej zmiany opodatkowania energii elektrycznej podatkiem akcyzowym - o kwotę wynikającą ze zmiany tych stawek (§17 pkt 1 umowy). Szacowana ilość dostarczonej przez wykonawcę energii wynosiła (...) MWh za kwotę (...). Z tytułu realizacji umowy wykonawca miał otrzymywać wynagrodzenie na podstawie danych o zużyciu energii przekazanych przez (...) (operatora systemu dystrybucji) za dany okres rozliczeniowy, a w przypadku opóźnień w przekazywaniu tych danych przekraczających 60 dni, rozliczenie było dopuszczalne w oparciu o odczyty dokonane przez zamawiającego. Wykonawca wystawiał faktury nie później niż w terminie 10 dni roboczych od daty uzyskania od (...) danych o zużyciu energii elektrycznej z terminem płatności 21 dni od daty wpływu faktury. (...) S.A. W. nie był producentem energii elektrycznej, a jedynie zobowiązał się do jej dostarczania po uprzednim nabyciu energii na Towarowej Giełdzie (...) W 2018 roku na rynku energetycznym, w tym na Towarowej Giełdzie (...) doszło do znacznego wzrostu cen energii. Średniomiesięczne ceny na rynku dnia następnego ((...)) w 02.2018 wynosiły 187,47 zł/MWh (w 02.2017 było to 155,88 zł/MWh), w 06.2018 – 229,23 zł/MWh (w 06.2017 było to 153,96 zł/MWh), zaś od 09.2018 wynosiły 273,2 zł/MWh (09.2017 wynosiły 172,1 zł/MWh). Różnica cen, jaka wystąpiła w 2018 r. związana była ze wzrostem cen energii "czarnej" na giełdzie. Pismem z (...) powód skierował do pozwanej propozycję nowych cen sprzedaży energii w wysokości 294,00 zł za 1 MWh netto, informując, iż zaistniała nadzwyczajna zmiana stosunków wynikająca z niedającej się przewidzieć sytuacji dotyczącej niespotykanego wzrostu cen energii na rynku hurtowym.

Okoliczności bezsporne, ponadto

dowody:

- ***umowa sprzedaży energii elektrycznej z załącznikiem nr 1 (k.12-20);***
- ***pismo powoda z 13.06.2018 (k.21-23).***

Sąd zważył, co następuje:

powództwo okazało się nieuzasadnione.

Strona powodowa domagała się zmiany stosunku prawnego – umowy z sprzedaży energii elektrycznej z 26.05.2017 zawartej z pozwaną, poprzez zwiększenie wysokości ustalonej umową stawki wynagrodzenia za sprzedaż 1MWh energii elektrycznej z (...) zł netto, ewentualnie rozwiązania umowy.

Podstawę prawną roszczenia powoda stanowił art. 357¹ § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli z powodu nadzwyczajnej zmiany stosunków spełnienie świadczenia byłoby połączone z nadmiernymi trudnościami albo groziłoby jednej ze stron rażąca strata, czego strony nie przewidywały przy zawarciu umowy, Sąd może po rozważeniu interesów stron, zgodnie z zasadami współżycia społecznego, oznaczyć sposób wykonania zobowiązania, wysokość świadczenia lub nawet orzec o rozwiązaniu umowy. Rozwiązując umowę sąd może w miarę potrzeby orzec o rozliczeniach stron, kierując się zasadami określonymi w zdaniu poprzedzającym. Wskazany przepis stanowi wyjątek od zasady pacta sunt servanda, może być stosowany tylko w wyjątkowo, w szczególnie uzasadnionych wypadkach i wymaga łącznego spełnienia określonych w nim przesłanek. Zastosowanie 357¹ § 1 k.c. jest dopuszczalne w odniesieniu do umów zawartych w trybie zamówień publicznych, przy czym Sąd może ingerować w treść stosunku zobowiązaniowego o ile

ten jeszcze nie wygasł. Przedmiotowa umowa łącząca strony postępowania została zawarta na czas określony do dnia 30.06.2019, a zatem w dacie wyrokowania, tj. 24.09.2020 była ona już "skonsumowana".

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, iż na gruncie niniejszej sprawy nie było także podstaw do zmiany umowy, czy jej rozwiązania w oparciu o art. 357¹ k.c. Przepis ten wymaga, aby nadzwyczajna zmiana stosunków miała charakter nieprzewidywalności skutków. Przesłanką zastosowania klauzuli rebus sic stantibus jest nie tylko to, by strony faktycznie nie przewidziały znaczenia zmiany stosunków dla ich zobowiązania, ale też by nie można było tego przewidzieć przy dołożeniu należytej staranności. Tak określony wymóg służy wyłączeniu zastosowania przepisu w sytuacjach mieszczących się w zakresie tzw. normalnego ryzyka kontraktowego. Powód był zobowiązany do dostarczania pozwanej energii, którą nabywał na Towarowej Giełdzie (...), a więc uczestniczył w działalności obciążonej ryzykiem giełdowym, w którym oprócz odniesienia sukcesu i zarobku, należy mieć na uwadze także możliwość wystąpienia kryzysu. Powód jest profesjonalistą w swojej dziedzinie i powinien skalkulować ryzyko giełdowe, a tym samym określić cenę na wyższym poziomie, czego jednak nie uczynił, a tym samym zwiększył swoje ryzyko kontraktowe. Ponadto nie było żadnych przeszkód, aby w treści umowy powód zawarł właściwe mechanizmy związane ze wzrostem cen giełdowych np. o określony procent, stosunku do tych z dnia zawarcia umowy, pozwalające mu w przyszłości na zmianę stawki wynagrodzenia. Wreszcie powód miał możliwość zakontraktowania z wyprzedzeniem energii na cały okres trwania umowy z pozwanym, czego jednak nie uczynił. Nabywanie energii na giełdzie na bieżąco było podyktowane decyzją rynkową cechującą się niepewnością i niebezpieczeństwem, ale też chęcią maksymalizacji zysków. W tej sytuacji Sąd stoi na stanowisku, iż powód decydując się na podpisanie z pozwaną umowy z (...) na opisanych w niej warunkach, podjął ryzyko kontraktowe związane ze wzrostem cen i nieosiągnięciem zamierzonego zysku, a nawet poniesieniem straty. Inaczej rzecz ujmując, powód nie dołożył należytej staranności i dbałości o własne interesy, których należałoby wymagać od profesjonalisty.

W świetle powyższego w pkt 1 wyroku Sąd w całości oddalił powództwo.

O kosztach procesu w pkt 2 wyroku postanowiono w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., który statuuje, zasadę odpowiedzialności za jego wynik. Powód jako strona przegrywająca sprawę winna zwrócić pozwanej koszty procesu. Na zasądzoną z tego tytułu kwotę 3.600 zł złożyło się wynagrodzenie radcy prawnego w stawce minimalnej, ustalone w oparciu o § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 j.t.).

Sędzia

Hanna Woźniak

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

-(...)

3. (...)

W., 19.10.2020

SSR Hanna Woźniak